

σπατσάρω

Δευτέρα, 26 Μαρτίου 2012
6:46 πμ

Σημασία

Απομακρύνω, δημιουργώ χώρο (spazzio=χώρος) συνακόλουθα απαλλάσσομαι από τα αχρηστα> καθαρίζω, σκούπιζω.

ΜΤΦ Το σπατζάρω ανήκει στο ιδίωμα των ναυτικών. Σημαίνει ξεμπερδεύω, τελειώνω δουλειά. Καινκατ' ακολουθίαν αν αναχωρώ, φεύγω, απομακρυνομαι.

ΦΡ.: Αδερφέ έναν έλεγχο κάνω στην εργασία, την τυπώνω και σπατσάραμε...

ΦΡ. Ιτ. Nettare con la granata= καθαρίζω με τη σκούπα. granata=σκούπα συγγ. προς το grano=σπόρος (ξεσποριαζω, απομακρυνω οσα αχρηστα σπαρθηκαν στο εδαφος).

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

Από το Λατινικό SPATIARI απομακρύνομαι, εκτείνομαι> Ιτ. Spazzio, En Space, Fr Espace κλπ. Από το ίδιο ρημα και το Ιταλικό spasso = περιπατος, περιηγηση, βολτα από το οποιο προερχεται και η προστακτική **σπάσε** = φύγε , κανε τη βολτα σου και όχι από το σπαω, σπαζω=θραύω, θρυματίζω. spazzare prov. espassar, sp. espacial

ΠΑΡΑΓΩΓΑ: Στα ιταλικά Spazatura= σκουπίδια ;

Spazzola< Lat. Spatula = βούρτσα <αρχ. βурсα =τομαρι, δερμα ζωου με το τριχωμα> βυρσοδέψης.

ΣΥΓΓ: spatula

35. Spatula: rama palmarum, — αναφέρεται στο Λευιτικό . 23,
40: spatulasque palmarum:

Ενώ η Vulgata το αναφέρει spatulas palmarum curn suis Fructibus (κλάδους φοινικων μετα των καρπων αυτων).

40 και λήψεσθε τῆ ἡμέρα τῆ πρώτη καρπὸν ξύλου ὠραῖον καὶ κάλλυνθρα φοινίκων, καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς καὶ ἰτέας καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάρρου, εὐφρανθῆναι ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἑνιαυτοῦ·

Λευιτικό 23 §40

κάλλυνθρον: σάρωθρο, ξεσκονόπανο, σκούπα

Δηλαδή σκούπα από φοίνικες (προφανώς από κλαδιά φοινικόδεντρων).

Ο κάθε λαός φτειαχνει σάρωθρα με τα υλικά που διαθετει. Οι Ελληνες εφτειχναν σκουπες από τα λεγομενα σπάρτα βλ. παρακατω **παστρευω** βλ.Ευσταθιος Σχολια στην Ιλιαδα

σπάθη

ΣΠ-αω-ω>Σπαθη (η) = ξύλο λιχνίσματος > **σπαθίζω** πετω τα σιτηρα (για ξεχωρισει η ηρα από το στάρι)> **διασπαθίζω** = σκορπω (πβλ **διασπαθιση του Δημοσιου Χρηματος**)

Ομορριζο: Σπειρω = σκορπιζω σπορους.

Η νοια σπάθη=σπαθί, οπλο είναι μεταγενέστερη.

ΠΒΛ. Δαμόκλειος σπάθη: Απειλητικό πράγμα, απειλή.

Πχ. Το ένταλμα που εκδόθηκε κρεμόταν ως δαμόκλειος σπάθη πάνω από το κεφάλι του.

Η φράση προέρχεται από το επεισόδιο του Δαμοκλή, ενός αυλικού κόλακα του τυράννου των Συρακουσών Διονυσίου. Ο Διονύσιος θέλοντας να δείξει στο Δαμοκλή πόσο επικίνδυνο ήταν το αξίωμα του τυράννου τον έβαλε να καθίσει στο θρόνο του, ενώ από πάνω του κρεμόταν από μια αλογότριχα ένα μεγάλο σπαθί.

Σπαθίζω σημαίνει κτυπω με το σπαθί ή τη σπαθη σπλο αλλά και διαλυω, διασκορπιζω.
Βλ. Σαββοπουλο στο τραγουδι του "οι δεκαπεντε" που εγραψε για την αμνηστεια του 1964.
Κοράκου χρώμα τα μαλλιά κι ασπρίσανε
απ' τη μεριά της εξορίας γυρίσανε

Το σπίτι αδειανό σβησμέν' η φωτιά
ο κάμπος πληγή
ο τάφος μικρός
η μάνα δεν ζει
κι ένα πουλάκι λαλεί.

Πατέρας γιός πρώτη φορά φιλήθηκαν
γνώρισ' ο κόσμος τ' άσπρα μαλλιά θυμήθηκαν

Σπαθίζει τις πίκρες
ήλιος λαμπρός
στους δρόμους γιορτή
τραγούδι ανεμίζει
πλήθος λαός
κι ένα πουλάκι λαλεί:

-Είμαστ' οι πρώτοι κι ακολουθάνε
αναστημένοι χίλιοι νεκροί
ίδιοι καιροί ξημερώνουνε πάλι
να η φωτιά να η ζωή.

Η εμπνευση απο το περιφημο ποιημα του Μανωλη Αναγνωστακη

Χαρης - 1944
Εϊν' ή δική του φωνή που βουίζει στο πλήθος
τριγύρω σάν ήλιος
Π' άγκαλιάζει τόν κόσμο σάν ήλιος
που **σπαθίζει** τις πίκρες σάν ήλιος
Που μάς δείχνει σάν ήλιος λαμπρός τις χρυσές πολιτείες
Που ξανοίγονται μπρός μας λουσμένες
στην Άλήθεια και στο αίθριο τὸ φῶς.

Σπατιαρω >Σπαρτιαω >Σπαρτευω> **παστρευω**> παστρα > παστρικός>παστρικιά=πουτάνα (επειδή πλενότουσαν συχνά)

Φ. Κουκουλες το ετυμολογει από το **σπάρτο** (φυτό) από το οποιο εφτιαχναν σκούπες.

Σπατσαραμε = καθαρισαμε, σκουπισαμε, ξεπαστρεψαμε¹. Το σκουπισμα είναι η τελευταια φαση κάθε εργασηριακης δουλειάς. Συνακόλουθα το τέλος, Σπατσαραμε μεταφορικά = τελειώσαμε. Αλλιώς [νεττάραμε](#).

[1] Το **ξε** εδώ είναι επιτατικο: καθαρίσαμε ολοκληρωτικά. Πβλ ξεπαραδιάστηκα, ξελιγώθηκα.

ΕΙΚΟΝΕΣ
Βυρσοδέψης

